

NESMÍME SE DÁT A BÁT, BOJUJME, VYZÝVÁ STANISLAV ANTONIV, PŘEDSEDA OS STAVBA ČR

Stavebnictví zažívá těžké a složité období, ale ani to by nemělo být důvodem ke snížené aktivitě odborářů. Hovořili jsme o tom se Stanislavem Antonivem, předsedou Odborového svazu Stavba ČR.

● **Svaz podnikatelů ve stavebnictví uvádí, že od roku 2008 do konce loňského roku se české stavebnictví propadlo o více než 20 procent. Bude tento trend pokračovat i letos?**

Kladnou bilanci se mohlo české stavebnictví chlubit naposledy v roce 2008. Od roku 2009 se nejen kvůli globální ekonomické krizi, ale především neomluvitelné absenci promyšlené hospodářské politiky českých vlád vedených Mirkem Topolánkem a Petrem Nečasem, začalo u nás stavebnictví propadat. V roce 2008 tvořilo stavebnictví 12 procent HDP, ale dnes to je jen 7 procent. Však také loňský rok dopadl přesně tak, jak prognózovali naši sociální partneři ze Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS). Letos má propad výroby dál pokračovat a prohlubovat se. Podle některých odborníků by se objem stavebních prací měl letos snížit o další 4,4 procenta.

● **Jak hodnotíte prorůstová opatření, s nimiž přišla Nečasova vláda na zasedání Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity) loni v závěru roku?**

Hezky se poslouchalo, když premiér Petr Nečas, ministr financí Miroslav Kalousek, ministr

průmyslu a obchodu Martin Kuba a další ministři říkali, že tato opatření budou podporovat rozvoj vědy a výzkumu, učňovské a odborné školství atd. Když jsme se jako sociální part-

Své oprávněné požadavky prosazujeme.

neři, tedy zaměstnavatelé a odbory, chtěli konkrétně dozvědět, jak tato opatření budou uváděna v život, tak se ukázalo, že prorůstová opatření jsou jen na papíře, a slouží k matení důvěřivé veřejnosti. Stačí se podívat na schválený státní rozpočet - navrhovaná opatření nejsou podložena penězi! Jistě, stavebnictví se může pochlubit malým úspěchem: povedlo se přesvědčit ministerstvo financí, že peníze, které jsou ve Státním fondu pro rozvoj bydlení, tedy ještě ty, které byly do fondu převedeny za vlády Miloše Zemana z peněz získaných při privatizaci, tak se mohou v současné době spotřebovat v rámci bytové výstavby. Díky této jedné miliardě korun se může znovu rozjet program Panel. Pro rezort je to kosmetická výpomoc a nikoliv systematické řešení, po kterém voláme.

● **Co byste si přáli?**

Stavební odbory a stavební podnikatelé chtěli, aby do fondu rozvoje bydlení na rok 2013 byly dány čtyři miliardy korun. Po diskuzi s vládou jsme náš společný požadavek snížili na dvě miliardy. Ale výsledek je nula, nula korun! Do Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) vláda přidala, proti svému původnímu záměru na základě našich připomínek, sedm miliard korun, ale objem 70 miliard korun navrhovaný profesorem Petrem Moosem z dopravní fakulty ČVUT, nebyl naplněn.

(Dokončení na str. 2)

IV. SNĚM OS STAVBA ČR: TARIFY BY MĚLY RŮST O 5 %

Požadavek na zvýšení minimálních mzdových tarifů v roce 2013 o 5 procent v rámci vyjednávání o návrhu nové Kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) na roky 2013 až 2016 – to byl nejzávažnější bod programu IV. Sněmu OS Stavba ČR, který se uskutečnil 12. prosince 2012 v Praze.

borů k návrhu státního rozpočtu na rok 2013 tak, jak jej v tehdejší podobě vláda předložila oběma sociálním partnerům – odborům a zaměstnavatelům.

(Pokračování na str. 3)

Sněm se také zabýval situace ve stavebnictví v loňském roce a výhledem na rok 2013 v souvislosti se státním rozpočtem na letošní rok, jak jej předložila vláda ČR ke schválení do Poslanecké sněmovny PČR. Dalšími body jednání byly Zpráva o činnosti Předsednictva OS Stavba za období od 17. května do 12. prosince 2012, Zpráva o průběžném plnění Programu, rezolucí a usnesení VI. Sjezdu OS Stavba ČR a další vnitroodborové otázky, například růst členské základny.

O vnitropolitické a především ekonomické situaci v České republice, o jednání tripartity (Rady hospodářské a sociální dohody ČR) a o vztazích odborů k vládě a k zaměstnavatelským svazům hovořil v úvodu Stanislav Antoniv, předseda OS Stavba ČR. Mimo jiné uvedl, že se 24. 9. 2012 uskutečnila tripartita, na níž vláda nepřistoupila na požadavky a námítky od-

V hotelu Olšanka v Praze se konal IV. Sněm OS Stavba ČR

Foto: Josef Vach

NESMÍME SE DÁT A BÁT, BOJUJME, VYZÝVÁ STANISLAV ANTONIV, PŘEDSEDA OS STAVBA ČR

(Pokračování ze str. 1)

Přítom pan profesor vycházel z reálného hodnocení situace, chce, stejně jako my, aby se výstavba dopravní infrastruktury u nás nezastavila. Dokonce hrozí nebezpečí, že nebudou pe-

níze ani na projektovou přípravu staveb. Slibované urychlené využití soukromého kapitálu při budování dopravní infrastruktury je také v nedohlednu. Shrnutí – rozvoj českého stavebnictví pro rok 2013 je připraven špatně, a asi ho již nic a nikdo nezachrání. Ale nejhorší je, že jde také o roky 2014 a 2015. Vláda sice prohlašuje, že se dají využít prostředky z EU, ale to je iluzorní, protože nejsou peníze na projektovou přípravu nových staveb. Prostředky z Evropské unie tak nebudou moci být využity, firmy nebudou mít náplň, lidé přijdou o práci. Když bylo toto naše stanovisko vzneseno ve vládě a v Poslanecké sněmovně, tak jsme neuspěli.

● **Navíc se opět objevily zprávy o tom, že ministerstvo dopravy chce zrušit Státní fond dopravní infrastruktury...**

Není to nic nového, před časem s tímto nápadem přišel ministr Kalousek, který by nejraději zrušil i Státní fond pro rozvoj bydlení. Oba fondy vznikly v době vlády Miloše Zemana, a za to mu patří velký dík. Tehdy jsme ho přesvědčili, že ve fondech budou peníze na investice v dopravě i v bydlení, které budou odděleny od ostatních finančních prostředků pro stavebnictví ve státním rozpočtu. Vidí dopředu nejen jako prognostik, ale také jako ekonom, který klade důraz na rozvoj ekonomiky prostřednictvím potřebných investic, a nesouhlasí s tupou politikou škrtnutí prosazovanou současnou vládou.

Proto jsem také rád, že byl v přímé volbě zvolen, věřím, že za nemalého přispění odborářů, prezidentem České republiky. Když Nečas zruší oba fondy, zhorší se situace v dopravní infrastruktuře i v bytové výstavbě. Přítom je snad každému jasné, že v dopravní infrastruktuře je nutné plánovat investice alespoň na pět let dopředu. Stát či obce musejí také pomoci při investicích do bydlení. Nechat tuto oblast jen na soukromých investorech je nešťastné, ani zde trh vše nevyřeší. I na Západě stát pomáhá dopravní infrastruktuře a bytové výstavbě.

● **Souhlasí s vámi i Svaz podnikatelů ve stavebnictví?**

V tom jsme zajedno, ale při jednáních s vládou o těchto věcech máme velmi malou pomoc od ostatních zaměstnavatelských svazů. Když už se hovoří o tom, že by mělo dojít k reorganizaci v rámci slučování některých ministerstev, tak si myslím, že u nás by mělo vzniknout jedno ministerstvo zastřešující resort stavebnictví, něco obdobného jako je tomu v Německu, v Rakousku či na Slovensku. Zatím je stavebnictví u nás pod čtyřmi ministerstvy. A nemusí se to nazývat ministerstvo stavebnictví, např. na Slovensku je to Ministerstvo veřejných prací a regionálního rozvoje.

● **Odráží se situace ve stavebnictví i v kolektivním vyjednávání pro rok 2013?**

Posledním úspěšným rokem pro kolektivní vyjednávání byl rok 2008. Od té doby je to čím dál tím horší. Letos to bude ještě mnohem složitější, než loni. V současné době – kromě odvětvové Kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) – uzavíráme na 110 podnikových kolektivních smluv, přičemž uzavřených jich máme 20, což znamená, že v ostatních podnicích čekají na to, jak se domluvíme s vedením Svazu podnikatelů ve stavebnictví. Oba vyjednávací týmy – za odbory a stavební podnikatele – si navzájem vyměnily návrhy. My navrhuje zvýšení mzdových tarifů o 5 procent, zatímco stavební podnikatelé chtějí nulové zvýšení tarifů, tedy stejně, jako loni. Složitost kolektivního vyjednávání spočívá i v tom, že loni a předloni jsme uzavírali dodatky kolektivní

smlouvy, které se týkaly navýšení mzdových tarifů. Teď však KSVS končí k 31. březnu 2013, a proto je nutné uzavřít novou smlouvu na další tři roky. Kromě mzdových požadavků se bude hovořit úpravě dalších částí smlouvy.

U podnikových smluv jde zejména o pracovní benefity zaměstnanců. Patří sem např. výše odchodného při propouštění zaměstnanců, apod. Princip je v tom, že nad rámec zákoníku práce si mohou odbory s vedením podniku vyjednat výplatu mezd i ve výši několik měsíčních platů při hromadném propouštění zaměstnanců. Záleží na ekonomických výsledcích podniku, podle něhož se výše odchodného vyvíjí. Jestliže v době stavebního boomu vedení firmy odsouhlasí 12, 13 či 14 měsíčních platů na odchodnou, v době krize můžeme čekat, že firmy se bude snažit počet vyplácených mezd podstatně snížit. Je to logické, vezmeme-li v úvahu situaci v resortu. Na druhou stranu nelze přehlédnout, že řada firem má i nadále slušný zisk, což se týká zejména nadnárodních firem. Proto je nutné se těmito otázkami zabývat individuálně, případ od případu, podle ekonomické situace daného podniku.

● **U KSVS jste loni museli přistoupit i na úlohu zprostředkovatele. Jak to bude letos?**

To nemohu předvídat. Jsou ustanoveny vyjednávací týmy obou stran. V nich nejsem já, jako předseda odborového svazu, a ani prezident SPS Václav Matyáš. Využíváme tím možnosti, že když se oba týmy nemohou dohodnout, jednáme o věci sami mezi sebou a snažíme se domluvit. Této možnosti jsme využili již třikrát. Ale, i tak může nastat okamžik, že se nedohodneme, neboť máme vymezeny mantinely svými vrcholnými orgány. Pak nastupuje zprostředkovatel určený ministerstvem práce a sociálních věcí. To se stalo již dvakrát, naposledy loni. A skončilo to oboustranným přijetím kompromisního řešení – to je zvýšením mzdových tarifů na rok 2012 o 1,9 procenta. Za každých okolností tvrdím, že předem se nesmíme dát a bát, musíme bojovat!

Jan HÁBÍK

ZAČALO ZÁSADNÍ JEDNÁNÍ O KOLEKTIVNÍ SMLOUVĚ VYŠŠÍHO STUPNĚ

Již 31. března 2013 končí platnost stávající kolektivní smlouva vyššího stupně (KSVS), a proto v průběhu loňského roku komise kolektivního vyjednávání zpracovala návrh smlouvy nové. Po připomínkování v ZO a MO našeho svazu byl návrh dopracován a předložen předsednictvu OS Stavba ČR ke schválení s tím, že článek 33 (minimální mzdové tarify) bude ještě dopracován podle vývoje inflace.

Loni 20. listopadu zaslal Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR (SPS ČR) vlastní návrh nové KSVS s průvodním dopisem prezidenta SPS. Tím bylo ve smyslu Zákona o kolektivním vyjednávání zahájeno vyjednávání. Za dlouhou dobu kolektivního vyjednávání se tak stalo poprvé, kdy strana

zaměstnavatelů podala vlastní návrh. SPS ČR kopíruje ve svém návrhu dikci zákoníku práce, a proto neobsahuje žádné návrhy nad jeho rámec, přičemž v článku 33 je navržen nulový růst tarifů. V zákonné lhůtě jsme k podanému návrhu zpracovali a zaslali naše připomínky s tím, že článek 33 předložíme v prvním kole vyjednávání.

Komise kolektivního vyjednávání při zpracování článku 33 navrhuje zvýšení tarifních mezd o 5 procent. Toto číslo v sobě obsahuje inflaci roku 2012 spolu s předikcí

růstu inflace v letošním roce, kterou vydala Česká národní banka. Mimořádné jednání předsednictva OS návrh 12. prosince návrh schválilo, tentýž den byl o něm informován i Sněm OS Stavba ČR, který byl zároveň seznámen se složením našeho vyjednávacího týmu.

Komise kolektivního vyjednávání 11. ledna 2013 dopracovalo přesné znění článku 33 s tabulkou minimálních tarifů podle jednotlivých rozpisů týdenní pracovní doby a rozhodlo, že bude zaslán SPS ČR jako podklad pro první kolo jednání. Po dohodě obou stran se bude konat 24. ledna 2013 (tedy po uzavření Stavběníka č. 1) odpoledne v hotelu Olšanka. O vyjednávání, které je kvůli situaci v českém stavebnictví a jeho očekávanému vývoji v letošním roce značně komplikované, bude vyjednávací tým pravidelně informovat orgány OS Stavba ČR.

Petr JANOUŠEK

ZMÍTÁ SE STAVEBNICTVÍ V KRIZI, NEBO JE TO JINAK?

Psát o aktuální situaci ve stavebnictví je velmi jednoduché - dnes a denně slycháme okřídlené „krize, krize, krize“, takže nejinak tomu musí být i ve stavebnictví. Ale skutečnost v resortu, kdysi tak významném a pro národní ekonomiku nosným, je ještě horší. Kvůli (ne)podpoře Nečasovy vlády je stavebnictví do slova na seznamu ohrožených druhů!

Toto konstatování je oprávněné, stačí nahlédnout do statistických údajů. Stavební výroba padá již čtvrtým rokem v řadě, ale pozor, je nutné si uvědomit, že i když stavební produkce měřenou optikou roku 2005 se v roce 2011 nacházela na úrovni o 7,6 % vyšší, tak počet zaměstnanců v témže roce byl o téměř 9 % nižší! Toto srovnání, které je pro větší názornost uvedeno v grafu, je podle mne velmi významné a zároveň alarmující.

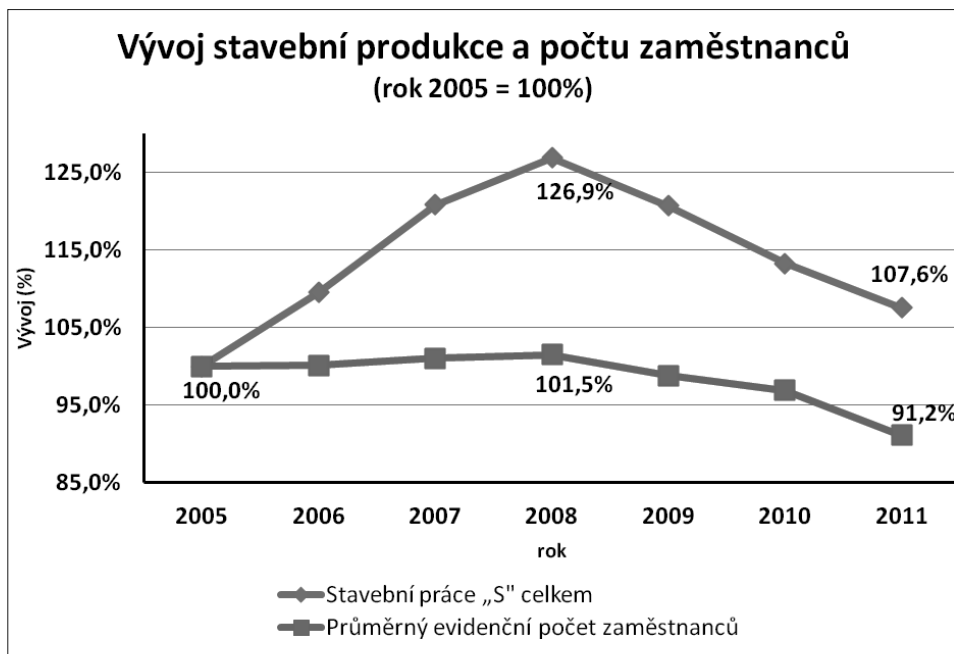
Takže: co teď s tím? Vláda je, slušně řečeno, na houby, příjmy domácností jsou podvázány a trvale klesají, resp. úspory nerostou. Nepomůže-li zázrak, pak je zřejmé, že stavbaři zapláčou.

Podle posledních statistických údajů se ukazuje, že stavebnictví zakončí rok 2012 s propadem kolem 5 % (v dnešní matoucí terminologii se jedná o záporný růst!) proti předchozímu roku. Podíváme-li se na vývoj zaměstnanosti, tak zde zaznamenáváme pravděpodobný propad blížící se k šesti procentní hranici (u firem nad 50 lidí). To vytváří situaci, kdy se na náš odborový svaz takřka denně obracejí kolegové s žádostí o pomoc. Většinou chtějí informace o tom, na co vše mají nárok, co musí zaměstnavatel dodržet při propouštění apod. V těchto otázkách poskytnout servis bezpochyby umíme, a také ho poskytujeme, ale to nejdůležitější - udržet zaměstnání, bohužel nejsme pro naše členy schopni.

Už nyní se setkáváme s tím, že o této zdaleka nejdůležitější otázce se hovoří při rozjíždějícím se kolektivním vyjednávání. Odboroví vyjednávači jsou a budou konfrontováni s myšlenkou nežádat růst mezd, být takzvaně „rozumní“, a tím vytvářet podmínky pro udržení zaměstnanosti. Za sebe říkám jednoznačně, že v situaci, v jaké se nachází stavebnictví, je to pouze „ne-

splnitelný sen“. Kdo si myslí, že stagnace růstu mezd zajistí pracovní místa - je mi ho upřímně líto.

mace, ale její hlavní myšlenky byly v počátcích dodržovány. Bohužel nikdo z aktérů dohody neměl tušení, jak hluboká krize přijde, a tak i přes počáteční dobrý úmysl, byl výsledek v roce 2010 bolestný - ztráta více než pěti tisíc zaměstnaneckých míst. Pro ty, kteří o zaměstnání nepřišli, ale na něž byla přenesena daleko větší zátěž, neboť pohoda, klídek a jistota, byly tatam, výsledkem byla v lepším případě stagnace

Připomenu zkušenost nedávno minulou. V podobné situaci, i když měřenou optikou dnešních dnů, to byl pouze slabý čajíček, jsme se jako vyjednávači nacházeli před třemi roky. Konkrétně při vyjednávání Dodatku č. 1 KSVS v závěru roku 2009, tedy na počátku první vlny krizového období. I tehdy jsme byli vyzýváni (ostatně, tak je tomu vždy) k rozumu. Podlehlí jsme, byly uzavřeny dohody o záchraně kmenových zaměstnanců. Byla to sice pouze prokla-

mzdového vývoje, ve většině případů však pokles reálné mzdy.

Divíte se pak tomu, že na stavební řemesla se hlásí stále méně uchazečů? Divíte se, že ti, kteří obor úspěšně absolvovali, utíkají k jinému zaměstnání? Kde je ona perspektiva - stavět se bude pořád a řemeslo má zlaté dno? Nebo snad v této zemi a v této době ne?

ing. Pavel Zítka,
specialista KV

IV. SNĚM OS STAVBA ČR: TARIFY BY MĚLY RŮST O 5 %

(Dokončení ze str. 1)

Předseda OS Stavba ČR také informoval o jednání s Martinem Kubou, ministrem průmyslu a obchodu, s nímž probíral vývoj české ekonomiky, situaci v průmyslu a ve stavebnictví, program Zelená úsporám, problematiku emisních povolenek atd. Ministr Kuba sdělil, že má zájem řešit všechny otázky související s podporou rozvoje stavebnictví, ale že jeho role ve vládě k prosazování těchto záležitostí je do značné míry omezena - vše závisí na penězích, které jsou v rukou ministerstva financí.

Stanislav Antoniv dále informoval o Valné hromadě Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS) v ČR, která se uskutečnila 29. listopadu 2012. Na ni byl znovu zvolen (již po třetí za sebou) do funkce prezidenta SPS Václav Matyáš, který se v uplynulých letech zasloužil o korektní vztahy mezi stavebními podnikateli a odbory, a to i v rámci kolektivního vyjednávání. Stanislav Antoniv na jednání valné hromady SPS vyzval stavební podnikatele k tomu, aby společně s odbory lobovali v Poslanecké sněmovně, aby poslanci podpořili prorůstová opatření v ekonomice, která by

pomohla stavebnictví. V souvislosti s touto výzvou se Stanislav Antoniv sešel s představiteli ČSSD a KSCM, kteří se vyjádřili, že požadavky odborů chápou a podporují je.

K dalším jednáním s vládou a zaměstnavateli Antoniv uvedl, že nejbližší jednání tripartity má proběhnout 20. prosince 2012, přičemž lze předpokládat, že průběh tohoto jednání bude značně ovlivněn tím, co vláda předloží sociálním partnerům jako prorůstová opatření v ekonomice, která by měla být součástí státního rozpočtu na rok 2013 a další roky. Zdůraznil, že nebudou-li tato opatření vládou předložena, nelze očekávat nějakou výraznější stimulaci ke zvrácení dlouhodobého nepříznivého vývoje ve stavebnictví.

Člen vyjednávacího týmu pro kolektivní vyjednávání Petr Janoušek sdělil, že v historii kolektivního vyjednávání poprvé předložili stavební podnikatelé odborovému svazu svůj vlastní návrh nové Kolektivní smlouvy vyššího stupně na léta 2013-2016. Uvedl, že Komise pro kolektivní vyjednávání navrhla lineární navýšení mzdových tarifů o 5%. Zdůvodnil to tím, že jde o zjednodušený součet letošní inflace plus předpokládaná inflace ČNB pro rok 2013. V polovině ledna

2013 by měly být stanoveny termíny setkání vyjednávacích týmů SPS a OS Stavba ČR s tím, že lze očekávat velmi složitá jednání o tom, jak by měla nová KSVS na léta 2013-2016 vypadat.

Další člen vyjednávacího týmu OS Stavba ČR Pavel Zítka informoval o stávajícím průběhu kolektivního vyjednávání v jednotlivých podnicích ve stavebnictví a výrobě stavebních hmot. Z diskuse účastníků sněmu ke kolektivnímu vyjednávání vyplynulo, že se bude velice složitě vyjednávat nejen o navýšení mzdových tarifů, aby byla pokryta inflace za roky 2012 a 2013 a aby neklesly reálné mzdy pracovníků ve stavebnictví, ale i o udržení současných pracovních benefitů. Vypovídá o tom skutečnost, že SPS navrhuje nulové zvýšení mzdových tarifů.

Účastníci IV. Sněmu OS Stavba ČR se dále věnovali vnitroodborovým otázkám, jako je růst členské základny, konkrétnímu plánu činnosti odborového svazu v roce 2013 apod.

(svo)

STANOVISKO OS STAVBA ČR K HARMONOGRAMU VÝSTAVBY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY V LETECH 2008-2013

Odborový svaz Stavba ČR, s odkazem na svá předchozí stanoviska k „Harmonogramu výstavby dopravní infrastruktury v letech 2008-2013“ a k „Rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) na rok 2013 a střednědobému výhledu na roky 2014-2015“, nesouhlasí s výše uvedeným předmetným harmonogramem z důvodu nedostatečného financování, a tudíž nedostatečným rozsahem výstavby dopravní infrastruktury v daném období. I přes nesouhlasná stanoviska ČMKOS k návrhu rozpočtu SFDI a k Harmonogramu, byly radikálně omezeny finanční prostředky fondu. Vláda naprosto nevhodně nevhodně názory obou sociálních partnerů v odvětví stavebnictví, vyjádřené na jednání Rady hospodářské a sociální dohody, a rozhodla podle svého - bez ohledu na faktické negativní dopady.

Zdroje Státního fondu dopravní infrastruktury (bod 1.4. materiálu) na rok 2013 činí celkem 64,5 mld. Kč oproti původně požadovaným cca 88,9 mld. Kč. Tuto skutečnost nezbyvá než vzít na vědomí.

Naprosto katastrofální důsledky pro rozvoj dopravní infrastruktury a stav odvětví stavebnictví jako celku, bude mít však návrh uvažovaných výdajů pro národní prostředky v letech 2014-2015 ve výši 37 mld. Kč! **Nedostatečné financování z národních zdrojů bude mít za následek nemožnost čerpání z evropských fondů**, což ve svém důsledku poškodí ČR. Konstatování obsažená zejména v bodu 3 materiálu lze považovat za výsledek skutečným potřebám financování této oblasti národního hospodářství, nerespektují vůbec reálnou situaci.

Negativní dopad na zaměstnanost v odvětví stavebnictví spočívá v poklesu počtu pracovních míst o řádově desítky tisíc. Je neskutečnou mírou arogance předkladatele vypracovat takový návrh, který předem musí počítat s takovým negativním sociálním dopadem v odvětví, které dosud patří k nejdůležitějším v národním hospodářství, má přirozený potenciál v rámci

multiplikačního efektu přispět k udržení zaměstnanosti, či dokonce k vytváření nových pracovních míst. Jedná se nepochybně o cíleovou snahu zvýšit nezaměstnanost v ČR, když

AKTUALIZACE PRO ROK 2013

vláda odmítá podporovat financování odvětví, vytvářející reálné hodnoty pro budoucnost. Domníváme se, že základní povinností vlády je respektovat zájem občanů tohoto státu a rádně hospodařit s prostředky, přičemž investice do dopravní infrastruktury jsou nepochybnitelně investice pro budoucnost.

Finanční prostředky nezbytné pro rozvoj dopravní infrastruktury by možná bylo vhodné nalézt zejména účinným, a nikoliv pouze formálně proklamovaným bojem proti korupci, učinit reálná opatření k zamezení daňových úniků včetně tzv. daňových rájů, neposkytovat miliardové dary v podobě církevních restitucí atd. Tak

by bylo možné zabránit, aby vláda neprováděla protilidovou politiku tzv. reformou formou škrtnutí mandatorních výdajů a zbyly by evidentně nezbytné finanční prostředky na rozvoj ekonomiky, včetně výstavby dopravní infrastruktury. Nemožnost zahajovat nové stavby a odklá-

dání termínů výstavby dopravní infrastruktury neumožňuje střednědobé, natož dlouhodobé strategické plánování. Kromě shora uvedených důsledků v oblasti zaměstnanosti, je zde i evidentní negativní dopad na rozvoj a údržbu celé dopravní infrastruktury.

V Praze dne 15. 1. 2013

Stanislav Antoniv,
předseda OS Stavba ČR

DEMOKRACIE VYPADÁ JINAK

ANKETA ÚČASTNÍKŮ DEMONSTRACE KONANÉ 17. LISTOPADU 2012 V PRAZE

Odbory a společenské aktivity sdružené v iniciativě STOP VLÁDĚ pořádaly v sobotu 17. listopadu 2012 demonstraci na Václavském náměstí v Praze. Konala se pod heslem „Demokracie vypadá jinak“, a zúčastnilo se jí na 25 000 občanů, kteří poukázali na to, že Nečasova vláda má nejnižší důvěru od roku 1989, a tak její legitimita byla vyčerpána.

Dokládá to i anketa mezi účastníky demonstrace z řad členů Odborového svazu Stavba ČR, kterých jsme se zeptali:

- 1) Jak hodnotíte průběh a význam této demonstrace?
- 2) Politická a ekonomická situace ukazuje, že Nečasova vláda neposlechne hlas většiny občanů ČR, a nadále bude silou v Poslanecké sněmovně prosazovat svoji antisociální a protilidovou politiku. Jak by měly odbory a společenské iniciativy postupovat, aby zazněly názory naprosté většiny občanů, kteří nesouhlasí s touto vládou?
- 3) Ve společnosti se hovoří o generální stávce, mluví o tom i předseda ČMKOS Jaroslav Zavadil v projevu na Václavském náměstí. Zdůraznil, že odboroví předáci by takovou stávku rádi zorganizovali, ale mnozí zaměstnanci se generální stávky bojí zúčastnit, neboť by mohli přijít o zaměstnání. Jak se na tento problém dívají kolegové v odborové organizaci a ostatní zaměstnanci?

PETR JANOUSĚK, předseda VZO OS Stavba ČR, Hochtief, a.s., České Budějovice:

1. Demonstrace byla velmi dobře připravena, vystoupení moderátorů věcná, vysvětlující a dostatečně úderná. Základním vzka-

zem demonstrujících občanů je skutečnost, že současná situace jim není lhostejná a cítí potřebu ji řešit. Lze si jen položit otázku, zda 25 000 účastníků je dost, nebo málo. Dovolím si tvrdit, že málo, a to přímo žalostně.

2. Odpovědět na druhou otázku není jednoduché. Aby bylo pořádně slyšet názory naprosté většiny občanů, kteří s kroky současné vlády nesouhlasí, lze dosáhnout pouze tím, že

sami občané se aktivně protestních akcí zúčastní. Zatím se omezují pouze na to, že z tepla svých domovů „klikají“ myši v internetových anketách a na sociálních sítích. Taková činnost sice podává obraz o názorech občanů, ale

není účinná. Vládní koalice - v níž vyděračským způsobem vládne strana Lidem, která nebyla v parlamentních volbách ani volena, a tak nemá ani mandát někoho zastupovat - si z toho nic nedělá.

3. Vyhlášení generální stávky a její organizaci musí předcházet masová vystoupení občanů, ta bohužel zatím chybí. Zároveň je pravdou, že mezi lidmi panuje strach ze ztráty zaměstnání. Vidím to i u naší společnosti, která se navíc potýká se značným propadem zakázek kvůli zhoubné vládní škrtačce politice. V souvislosti s argumentací o strachu zaměstnanců si však nemohu odpustit poznámku. Listopadová demonstrace, která mohla předcházet generální stávce, se konala v sobotu, která byla pro většinu nespokojených občanů dnem pracovního volna. Přesto byla účast lidí z pohledu závažnosti problému, mizivá. Jde o apatii, nebo pohodlnost? Tvrdím, že jde o pohodlnost, neboť většina čeká, až ti druzí něco udělají. Změna nastane teprve v okamžiku, kdy si každý z nás uvědomí, že „ti druzí“ jsem v první řadě i já sám.

(Pokračování na str. 5)

PŮSOBNÍ ODBOROVÉ ORGANIZACE U ZAMĚSTNAVATELE

Od základních organizací našeho odborového svazu dostávají řadu otázek souvisejících s řešením problémů v oblasti pracovních vztahů. V mnoha případech se objevuje jeden zásadní aspekt - nedostatečné uvědomění si práv a povinností odborových organizací podle platné právní úpravy zákoníku práce (ZP). Jde zejména o konkrétní práva a povinnosti odborových organizací ve vztahu k zaměstnavatelům při obhajování oprávněných nároků zaměstnanců.

Samozřejmým předpokladem pro sjednání dobré podnikové kolektivní smlouvy, která zajišťuje solidní pracovní právní standardy pro zaměstnance, a rovněž pro poskytnutí nezbytné konzultace resp. pomoci při řešení konkrétního problému pracovního charakteru mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, je skutečnost, aby si odborové organizace byly vědomy svého nezastupitelného postavení. Jde o to, aby odboroví funkcionáři jako zástupci zaměstnanců dokázali v praxi vhodně aplikovat zejména ta ustanovení ZP, která upravují postavení odborových organizací. Považují za důležité zmínit se stručně o některých ustanoveních ZP týkajících se působnosti odborových organizací.

Odbory jsou partnerem

Zákoník práce ukládá zaměstnavatelům řadu povinností ve věci projednání a informování zaměstnanců (§§ 278 - 280). Když u zaměstnavatele působí odborová organizace, je zaměstnavatel povinen plnit tyto zákonné povinnosti vůči ní jako zástupci zaměstnanců. Zaměstnavatelé by tak měli chápat a považovat existenci odborové organizace za žádoucí, neboť mají jednoho sociálního partnera, za něhož jedná předseda resp. výbor ZO. Veškeré nezbytné aktivity v tomto směru pak zaměstnavatel uplatňuje ve vztahu k odborové organizaci.

Solidní zaměstnavatelé by měli sami podporovat vznik a činnost odborů ve své působnosti, protože posuzováno, byť pouze pod tímto úhlem pohledu, je to pro ně mnohdy v oblasti pracovních vztahů organizačně výhodnější. Jednají pak totiž s jedním subjektem, nebo případně několika jasně vymezenými právními subjekty.

Povinnost zaměstnavatele

Zákoník práce stanoví v § 279 povinnost zaměstnavatele informovat zaměstnance, v § 280 ZP jsou uvedeny případy, které je zaměstnavatel povinen projednat se zaměstnanci. Působí-li u zaměstnavatele odborová organizace za podmínek uvedených v § 286 ZP, musí zaměstnavatel plnit stanovené povinnosti informování

a projednání (§ 287 ZP) vůči odborové organizaci, nikoliv vůči jednotlivým zaměstnancům. Pokud by zaměstnavatel nerespektoval existenci odborové organizace, dopustil by se porušení povinností vyplývajících z pracovních vztahů. Obdobně by se posuzovalo, jestliže by zaměstnavatel odmítal plnit některé z povinností informovat a projednat, které jsou uvedeny v § 287 ZP.

Pokud by zaměstnavatel, i přes předchozí upozornění a snahu odborové organizace o jednání, nesjednal nápravu daného protiprávního

§ PRÁVNÍK RADÍ ODBORÁŘŮM §

stavu, lze v takových případech učinit podnět na příslušný orgán inspekce práce. Zaměstnavatel také nemůže stanovit osobu či okruh osob, s nimiž bude jednat. Za odborovou organizaci jedná orgán určený stanovami, v praxi může jít o předsedu ZO nebo o celý výbor - je to pouze na zvání odborové organizace. Pokud by byla členem výboru (včetně předsedy) osoba, která již není zaměstnancem u daného zaměstnavatele, ani v tomto případě nemůže zaměstnavatel určit, že s touto osobou jednat nebude (§ 286 odst. 2 ZP).

Pozor na záměnu pojmů

Následuje samozřejmě povinnost odborové organizace řádně informovat zaměstnance o skutečnostech, které byly předmětem informování a projednání (§ 276 odst. 6 ZP). Proč se zabývám těmito, na první pohled samozřejmými, skutečnostmi? V praxi dochází často k případům, kdy zaměstnavatel zaměňuje pojem „informování“ (definice je v § 278 odst. 2 ZP) a pojem „projednání“ (definice je v § 278 odst. 3 ZP). V praxi záleží na důslednosti orgánů jednajících za zástupce zaměstnanců, jak trvají na plnění zmíněných povinností zaměstnavatele v této oblasti. Nutno zdůraznit, že povinnosti zaměstnavatele ve věci informování a projednání je možné sjednat v kolektivní smlouvě v rozsahu širším, než stanoví ZP.

Pro úplnost třeba dodat, že právo na infor-

mování a projednání mají zaměstnanci v pracovním poměru i zaměstnanci na základě dohod o pracích, konaných mimo pracovní poměr.

Důvěrné informace

Často se lze setkat s argumentem zaměstnavatelů, že určité skutečnosti nemohou sdělit z důvodu, že jde o informace důvěrného charakteru. Podle § 276 odst. 3 ZP se však za důvěrnou nepovažuje informace, kterou je povinen zaměstnavatel sdělit podle ZP - jedná se o rozsah uvedený v §§ 279, 280, 287 ZP. Odborové organizace mají právo informace vyžadovat nejen z důvodů, aby mohly plnit svou povinnost vůči zaměstnancům, nýbrž i z důvodu získání podstatných informací o zaměstnavateli z hlediska podkladů a přípravy na kolektivní vyjednávání

podnikové kolektivní smlouvy. Definice důvěrné informace je uvedena v § 276, odst. 3, věta první ZP.

Stížnost zaměstnance

V této souvislosti se ještě podrobněji zmíním o § 276 odst. 9 ZP, které stanoví povinnost zaměstnavatele projednat se zaměstnancem, nebo na jeho žádost s odborovou organizací, stížnost zaměstnance na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovních vztahů. Z předmětného ustanovení vyplývá zcela jednoznačně povinnost odborové organizace projednat stížnost každého zaměstnance, i když není členem odborové organizace, pokud o to požádá. Podle § 286, odst. 1, ZP jsou odborové organizace oprávněny jednat v pracovních vztazích, a tedy zastupovat všechny zaměstnance. Podle § 286 odst. 6 ZP jedná ta odborová organizace, jímž je zaměstnanec členem. U zaměstnance, který není odborově organizován, jedná odborová organizace, která u zaměstnavatele působí. Když ve firmě působí několik odborových organizací, jedná ta, která má největší počet členů, kteří jsou u zaměstnavatele v pracovním poměru, neurčí-li zaměstnanec jinak.

Tato zásada platí jak pro projednání stížnosti zaměstnance, tak v oblasti informování a projednání ve smyslu výše uvedeném.

JUDr. Lubomír DLOUHÝ

DEMOKRACIE VYPADÁ JINAK

(Dokončení ze str. 4)

Jiří Holeček, MO OS Stavba ČR, Týniště n. Orlicí:

1. Průběh demonstrace se mi líbil, ale na můj vkus se jí zúčastnilo velice málo lidí! Kromě toho většinou potkávám na demonstracích stále stejné tváře! Domnívám se, že jednou z příčin této, podle mne slabší účasti, bylo i to, že nebyl organizován svoz autobusy. Navíc demonstraci velmi nepříjemně rušila druhá hlasitá akce, která se konala u budovy Národního muzea.

2. Myslím si, že donutit Nečasovu vládu k odstoupení může jen sjednocení naprosté většiny občanů a minimálně týdenní generální stávka, případně delší.

3. Ano, lidé se bojí o zaměstnání, a do stávky se jim moc nechce. Ale nespokojenost je velká, životní úroveň obyčejných lidí postupně klesá. Lidé nadávají na Nečasovu vládu nejen v práci, ale i na nádražích, u lékaře apod. Ale to nestačí! Kdyby bylo nějaké hlasování, tak bych osobně hlasoval pro generální stávku.

Libor Hauzner, ZO OS Stavba ČR, Laselsbereher, a.s.:

1., 2., 3. Při hledání odpovědí na všechny tři anketní otázky si především musíme ujasnit, **kdo je** naprostá většina občanů, která nesouhlasí, a hlavně **kde je** ona naprostá většina občanů, kterým lze

krkem současný způsob vládnutí, a **co je** ochotná udělat pro to, aby došlo ke změně,

a ekonomické kroky vlády byly alespoň trochu podle jejich představ. Pokud budou lidé o nespokojenosti pouze diskutovat, a nebudou ochotni proti vládě vystoupit, nikdo pořádně neuslyší jejich názory na kroky této vlády. Odboroví funkcionáři a zástupci společenských iniciativ sdružených v iniciativě STOP VLÁDĚ bohužel sami nic nezmožou, pokud je nepodpoří ostatní občané. Uvedu to na příkladu. V neděli 3. prosince se na náměstích rozsvěcovaly vánoční stromky. Drtivá většina náměstí v České republice byla zaplněná do posledního místečka, to nešlo přehlédnout. Porovnejme si to s účastí na Václavském náměstí na demonstraci 17. listopadu. Závěr je jednoduchý: když naši občané chtějí, tak na náměstí umí přijít, ale musí k tomu mít skutečně pádný důvod. Když opravdu budou chtít, tak svůj názor přijdou dát nahlas najevo. Asi ten čas ještě nenastal. Kdy to však bude? (svo)

NOVÁ DOHODA SE SÚIP PODEPSÁNA

Mezi Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) a Odborovým svazem Stavba České republiky byla 7. ledna 2013 podepsána nová dohoda o spolupráci. Navazuje na předchozí dohodu ze dne 9. 2. 2007, ale byla upravena a rozšířena.

Z původní dohody bylo vyňato ustanovení článku II. odst. 5., ve kterém byla OS Stavba ČR dána povinnost informovat SÚIP o vydaných závazných pokynech za příslušný kalendářní rok. Možnost vydávat závazné pokyny byla odebrána odborovým organizacím rozhodnutím Ústavního soudu.

V nové dohodě bylo dohodnuto rozšíření spolupráce zejména v oblasti pracovně právní, což je pro náš odborový svaz velmi pozitivní. Proti předchozím dohodám, kdy byla těžištěm spolupráce převážně v oblasti BOZP, je toto významným přínosem. Dále nám byla přislíbena ze strany generálního inspektora SÚIP Rudolfa Hahna účinná pomoc při řešení všech pracovně právních záležitostí.

Slavnostního podpisu nové dohody o spolupráci se zúčastnili za SÚIP generální inspektor

Mgr. Ing. Rudolf Hahn a ředitel právního odboru Mgr. Zdeněk Šindelář, za OS Stavba ČR se jednání zúčastnili předseda OS Stavba ČR Sta-

Rudolf Hahn a Stanislav Antoniv při podpisu nové dohody o spolupráci.

nislav Antoniv, svazový právník JUDr. Lubomír Dlouhý a svazový inspektor bezpečnosti práce Zdeněk Švehla. (zš)

TRADIČNÍ SETKÁNÍ SENIORŮ V OLŠANCE

Již tradiční setkání seniorů s vedením OS Stavba ČR v Praze se uskutečnilo v hotelu Olšanka 19. listopadu 2012. Akci připravila Komise seniorů předsednictva OS Stavba ČR, která vybrala sedmáct účastníků z řad našich základních či místních organizací.

Mezi seniory zavítali hosté – zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí JUDr. Vladimír Voříšek a ing. Jan Škorpík, Asociaci důchodců-odborářů zastupoval ing. Jaroslav Ulma, a Radu seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes. Za vedení OS Stavba ČR se setkání zúčastnil předseda Stanislav Antoniv. Pozvaní odboráři seniori byli seznámeni s činností a postoji odborového svazu k připravovaným vládním reformám. Zástupci MPSV se v diskusním příspěvku zabývali důchodovou reformou a výší důchodů. Jaroslav Ulma a Zdeněk Pernes informovali o postojích Asociace důchodců-odborářů a Rady seniorů k problematice důchodové reformy.

Po rozsáhlé a plodné diskusi byli odboráři seniori odměněni za svou dlouholetou práci knihou. Závěrem Stanislav Antoniv, předseda OS

Stavba ČR, jednou poděkoval účastníkům setkání za jejich dlouholetou a příkladnou práci

Uvítání seniorů na tradičním setkání.

v odborech, a zároveň jim popřál hodně zdraví do dalších let. Celou akci ukončil společný oběd. **Josef VACH**

PŘEBOR STAVEBNÍCH ŠKOL V BOWLINGU

V Ústí nad Labem se 15. listopadu 2012 uskutečnil přebor ČR škol se stavebními obory v bowlingu. Přebor se konal z pověření Odborového svazu Stavba ČR a za podpory Oborové zdravotní pojišťovny zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví.

ZVÍTĚZILA SPŠ TACHOV PŘED TEPLICEMI

Pořadatelem byla z pověření sportovní komise OS Stavba ČR Střední škola stavební a technická, Čelakovského 5, Ústí nad Labem.

Vítězem přátelského soupeření budoucích mladých stavbařů se stala SŠ Tachov.

Velké poděkování patří všem účastníkům a zejména pořadatelům, kteří se svého nelehkého úkolu zhostili na jedničku.

Celkové výsledky:

1. SPŠ Tachov
2. SŠS Teplice
3. ESOZ Chomutov
4. SŠT Praha
5. SŠPg HS Litoměřice
6. SŠST Ústí nad Labem

Josef VACH

VÁCLAV VOKÁČEK ZEMŘEL

S hlubokým zármutkem oznamujeme, že po krátké těžké nemoci nás navždy opustil pan **VÁCLAV VOKÁČEK** – regionální manažer Odborového svazu Stavba ČR. Ztratili jsme obětavého kolegu a výborného kamaráda.

Čest jeho památce!

Z JEDNÁNÍ ČMKOS

Na 42. zasedání Rady Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS), které se uskutečnilo 17. prosince 2012 v Praze, bylo na programu osm bodů. Za nejdůležitější považujeme tyto projednávané body a okruhy:

- Požadavek, aby téma zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách bylo projednáno na Radě hospodářské a sociální dohody (tripartitě),
- Rada jednoznačně odmítla pokusy o legalizaci tzv. švarcsystému, jehož změna se připravuje i s vědomím předsedy vlády,
- zprávu o porušování zaměstnaneckých a odborových práv v roce 2012 s doporučením, aby byl vypracován „seznam křivd“, kterých se dopustila současná vláda,
- projednání návrhu harmonogramu příprav odborových organizací na účinnost nového občanského zákoníku,
- informaci o jednání poradního výboru Evropské komise pro volný pohyb pracovních sil, zprávu z jednání evropských sociálních partnerů o zaměstnávání mladých lidí a o novelizaci směrnice o pracovní době.

Na 43. zasedání Rady Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS), které se uskutečnilo 21. ledna 2013 v Praze, bylo na programu devět bodů. Za nejdůležitější považujeme tyto projednávané body a okruhy:

- stav členské základny OS sdružených v ČMKOS, informaci o nově přijatých členech a nově založených ZO, o počtech hlasů OS sdružených v odborové centrále a počtu členů Sněmu ČMKOS,
- návrhem rozpočtu na rok 2013 s vymezením příjmů a výdajů,
- informaci o zapojení ČMKOS do projektů v roce 2013,
- zprávu ze strategického semináře ETUI „Společně za bezpečnost a ochranu zdraví při práci, zprávu ze zasedání pracovní skupiny EOK pro hospodářskou a sociální soudržnost,
- informaci o změně kurzu za solidární Evropu,
- roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrol provedených inspekcí bezpečnosti práce za rok 2011 – celkem se uskutečnilo 85 kontrol, u 49 zaměstnavatelů inspekce zjistila 159 pochybení a uložila pokuty.